

**“Η Ευρωπαϊκή ενεργειακή πολιτική και το σχέδιο
REPowerEU”**

Συγγραφή : Ειρήνη Μανιάτη

Επιβλέπουσα: Έλληνα Μαρία

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2023

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι σύγχρονες κοινωνίες απαιτούν ολοένα και περισσότερους ενεργειακούς πόρους. Το γεγονός μάλιστα, ότι οι πόροι δεν είναι ανεξάντλητοι και διαδραματίζουν κομβικό ρόλο στην οικονομική ευημερία ενός κράτους καθιστά αυτομάτως το ενεργειακό ζήτημα σε πολιτικό. Παρατηρώντας η Ευρωπαϊκή Ένωση ότι τόσο αναδύομενες δυνάμεις, όπως η Ινδία και η Κίνα αυξάνουν τα ποσοστά ενεργειακής τους κατανάλωσης και ότι η περιβαλλοντική κρίση είναι υπαρκτή επισημάνθηκε η ανάγκη για την ύπαρξη μιας κοινής στρατηγικής προσανατολισμένης στην μείωση της εξάρτησης τους τόσο από το πετρέλαιο όσο και από το φυσικό αέριο. Πράγματι η Ευρωπαϊκή Ένωση ήδη από την στιγμή της δημιουργίας της αλλά και μετέπειτα έθεσε μια νομική βάση για την επίτευξη μιας κοινής ενεργειακής πολιτικής. Γεωπολιτικές κρίσεις αλλά και η παγκόσμια απειλή της κλιματικής αλλαγής οδήγησαν την Ευρωπαϊκή Ένωση στο να υιοθετήσει περισσότερα και νέα μέτρα φιλικά προς το περιβάλλον αλλά και που παράλληλα την ωθούν προς την ενεργειακή ανεξαρτησία της. Στο δεύτερο μέρος της εργασίας αναλύεται η ενεργειακή σχέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τον βασικό έτερο της την Ρωσία, με την οποία έχει χτίσει μια σχέση αλληλεξάρτησης. Οι δύο χώρες αναγνωρίζοντας αυτή τη σχέση έθεσαν από κοινού ενεργειακούς στόχους οι οποίοι θα πρέπει να υλοποιηθούν μέχρι το 2030. Ο πόλεμος ωστόσο, μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας και η ενεργή εμπλοκή της Ευρωπαϊκής Ένωσης δημιούργησε έναν σημαντικό τριγμό στις μεταξύ τους σχέσεις, με αποτέλεσμα η Ευρωπαϊκή Ένωση να διακόψει την επικοινωνία με τον βασικό της έτερο και να χρειαστεί να αναζητήσει διαφορετικούς τρόπους και πηγές, ώστε να μπορέσει να καλύψει τις ανάγκες της. Μέσω του σχεδίου REPowerEU η Ευρωπαϊκή Ένωση προσπάθησε να διακόψει την εξάρτησή της με την Ρωσία και παράλληλα να κατορθώσει να υλοποιήσει τους στόχους που έχει θέσει για το 2050 και μια Ευρώπη που θα χαρακτηρίζεται ως ενεργειακά ουδέτερη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Κοινή Ενεργειακή Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1.1. Ιστορικό Πλαίσιο

Ήδη από τη στιγμή της δημιουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης το ζήτημα των ενεργειακών πόρων ήταν προσκίηνιο. Αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι η πρώτη ονομασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα. Με την υπογραφή της Συνθήκης της ΕΚΑΧ το 1951 η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιταλία και οι χώρες της Μπενελούξ επέτρεπαν την ελεύθερη κυκλοφορία άνθρακα και χάλυβα και την πρόσβαση στις πηγές τους¹². Το 1957 με την υπογραφή της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας τέθηκαν οι προϋποθέσεις για την δημιουργία μιας κοινής ευρωπαϊκής πορείας.

Ωστόσο οι δύο Συνθήκες δεν παρείχαν όλα τα απαιτούμενα νομικά μέσα με αποτέλεσμα να μην παρθούν πρωτοβουλίες για μια κοινή πορεία. Χρειάστηκε η πετρελαϊκή κρίση του 1973 εξαιτίας του πολέμου μεταξύ των αραβικών κρατών και του Ισραήλ για να αντιληφθεί πλήρως η Ευρωπαϊκή Ένωση την ανάγκη μείωσης των εισαγωγών πετρελαίου. Επομένως, με το “New Strategy” του 1975 πραγματοποιήθηκαν ενέργειες μείωσης της εξάρτησης τους από το πετρέλαιο και δόθηκε έμφαση στην αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας³. Στην πράξη η Συνθήκη της Λισαβόνας, η οποία υπεγράφη στις 13 Δεκεμβρίου 2007 έθεσε τον τομέα της ενέργειας σε πρωτεύοντα θέση και τόνισε την ανάγκη για αύξηση των δράσεων στο συγκεκριμένο πεδίο. Οι δράσεις που έχουν πραγματοποιηθεί είχαν ως βασικό άξονα την προστασία του περιβάλλοντος, την εξασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού και την ανάπτυξη σχέσεων με τις χώρες παραγωγής της ενέργειας⁴.

¹Τέθηκε σε εφαρμογή στις 23 Ιουλίου 1952 και έληξε στις 23 Ιουλίου 2002.

² Οι Ιδρυτικές Συνθήκες, τελευταία πρόσβαση 30 Ιουνίου 2023, <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/el/sheet/1/the-first-treaties>.

³ Oil Embargo 1973 - 1974, τελευταία πρόσβαση 28 Ιουνίου 2023, <https://history.state.gov/milestones/1969-1976/oil-embargo>.

⁴ Οι Ιδρυτικές Συνθήκες, τελευταία πρόσβαση 30 Ιουνίου 2023, <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/el/sheet/1/the-first-treaties>.

1.2. Νομική Βάση

Μέσα στην ίδια την Συνθήκη που ορίζει τις λειτουργίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπάρχουν ρητές προβλέψεις για την ανάπτυξη και προώθηση κοινών ενεργειακών πολιτικών. Χαρακτηριστικές διατάξεις είναι το άρθρο 194 της Συνθήκης ΣΛΕΕ, το οποίο θέτει τα θεμέλια για πρόβλεψη ειδικής νομικής βάσης στον ενεργειακό τομέα. Συγκεκριμένα προβλέπεται, η εξασφάλιση της λειτουργίας αγοράς ενέργειας, ο ενεργειακός εφοδιασμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η αύξηση της απόδοσης της ενέργειας, η προώθηση εναλλακτικών πηγών ενέργειας και η εξοικονόμηση ενέργειας, η προώθηση της διασύνδεση των δικτύων⁵. Άλλες διατάξεις που αφορούν ειδικά ζητήματα είναι το άρθρο 122 της Συνθήκης ΣΛΕΕ για την ασφάλεια του εφοδιασμού. Στο παρόν άρθρο αναφέρεται ότι το Συμβούλιο έχει τη δυνατότητα να εφαρμόζει μέτρα στον οικονομικό τομέα σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος αντιμετωπίζει δυσκολία εφοδιασμού προϊόντων, κυρίως όμως στον τομέα της ενέργειας.

Η εν λόγω διάταξη στη πράξη δεν έχει εφαρμοστεί⁶. Τα άρθρα 170 - 172 της Συνθήκης ΣΛΕΕ ορίζουν τους τρόπους προώθησης των διευρωπαϊκών δικτύων. Η ίδια η Ένωση καθορίζει τους στόχους, τα κοινά ενδιαφέροντα και τις προτεραιότητες παίρνοντας τα κατάλληλα μέτρα και χρηματοδοτώντας. Βασικός στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι μέσω της επιτυχούς διασύνδεσης των κρατών μελών της η εξασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού και η σταδιακή ανάπτυξη ανταγωνιστικών όχι μόνο για τα ευρωπαϊκά δεδομένα επιχειρήσεων που λειτουργούν με ενέργεια διεθνούς κλίμακας⁷. Ένας εναλλακτικός τρόπος παραγωγής ενέργειας είναι μέσω του πυρήνα. Οι κανόνες που προβλέπονται για την πυρηνική ενέργεια βρίσκονται στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας⁸. Μέσω της συγκεκριμένης Συνθήκης ορίζονται οι προϋποθέσεις παραγωγής πυρηνικής ενέργειας, με αποτέλεσμα την αυξημένη προστασία των ευρωπαϊκών υποδομών.

Στην πραγματικότητα γίνεται εφαρμογή του εβδόμου πυλώνα της Συνθήκης. Η αρμόδια Επιτροπή έχει προσανατολιστεί κυρίως στην τεχνολογική ανάπτυξη της παραγωγής πυρηνικής ενέργειας και στον τρόπο διαχείρισης των ραδιενεργών αποβλήτων⁹.

⁵ Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης EUR - Lex, τελευταία πρόσβαση 30 Ιουνίου 2023, <https://eur-lex.europa.eu/EL/legal-content/summary/treaty-on-the-functioning-of-the-european-union.html>.

⁶ Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης EUR - Lex, τελευταία πρόσβαση 30 Ιουνίου 2023, <https://eur-lex.europa.eu/EL/legal-content/summary/treaty-on-the-functioning-of-the-european-union.html>.

⁷ Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης EUR - Lex, τελευταία πρόσβαση 30 Ιουνίου 2023, <https://eur-lex.europa.eu/EL/legal-content/summary/treaty-on-the-functioning-of-the-european-union.html>.

⁸ Συνθήκη Ευρατόμ.

⁹ Συνθήκη Ευρατόμ, τελευταία πρόσβαση 30 Ιουνίου 2023, <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/el/in-the-past/the-parliament-and-the-treaties/euratom-treaty>.

1.3 Το Πρωτόκολλο του Κιότο

Καθώς η ενεργειακή πολιτική είναι άμεσα συνδεδεμένη με την περιβαλλοντική κρίση και προστασία το Πρωτόκολλο του Κιότο αποτελεί το πρώτο σημαντικά νομικά δεσμευτικό γραπτό κείμενο για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής¹⁰. Εστιάζει στο φαινόμενο του θερμοκηπίου και έχει ως πρωτεύοντα στόχο την μείωση των αερίων του θερμοκηπίου, ιδίως στις βιομηχανικές χώρες που αποτελούν και τους μεγαλύτερους ρυπαντές¹¹. Η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει επικυρώσει το Πρωτόκολλο, υποχρεώνοντας μάλιστα τα κράτη μέλη της να καταθέσουν τα ίδια τα έγγραφα επικύρωσης ξεχωριστά.

Με αυτή τη μέθοδο επιτεύχθηκε το να δεσμευτούν συλλογικά τα βιομηχανικά κράτη να περιορίσουν τις εκπομπές αερίων και έθεσαν σαν στόχο την μείωση τους κατά 5% για το διάστημα 2008 - 2012. Ωστόσο, για να υλοποιηθεί ο στόχος του 5% χρειάστηκε να τεθούν ορισμένα μέτρα. Τα σημαντικότερα από αυτά που αξίζει να αναφερθούν είναι η προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και η ανταλλαγή καλών πρακτικών και πληροφοριών και η θεσμοθέτηση και ενίσχυση των ήδη υπαρχουσών εθνικών νομοθεσιών για την μείωση των εκπομπών αερίων και η σταδιακή ανάπτυξη εναλλακτικών πηγών ενέργειας, όπως η αειφόρος ανάπτυξη¹².

Τα δεκαπέντε τότε κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεσμεύτηκαν συλλογικά για την περίοδο 2008 - 2012 να περιορίσουν τις εκπομπές αερίων. Υπήρξαν όμως και κράτη μέλη τα οποία δεσμεύτηκαν να κρατήσουν σταθερά τα επίπεδα εκπομπών των αερίων τους με εκείνα της δεκαετίας του 1990 και άλλα τα οποία υποσχέθηκαν να τα περιορίσουν¹³. Η Ελλάδα δεσμεύτηκε να μην ξεπεράσει την αύξηση των ποσοστών της κατά 25% την περίοδο 2008 - 2012 σε σχέση με την δεκαετία του 1990¹⁴.

¹⁰ Το Πρωτόκολλο του Κιότο τέθηκε σε ισχύ στις 16 Φεβρουαρίου 2005, κυρώθηκε από 168 κράτη πλην των ΗΠΑ.

¹¹ Πρωτόκολλο του Κιότο - EUR - Lex, τελευταία πρόσβαση 30 Ιουνίου 2023
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=LEGISSUM:kyoto_protocol.

¹² Πρωτόκολλο του Κιότο - EUR - Lex, τελευταία πρόσβαση 30 Ιουνίου 2023
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=LEGISSUM:kyoto_protocol.

¹³ Πρωτόκολλο του Κιότο - EUR - Lex, τελευταία πρόσβαση 30 Ιουνίου 2023
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=LEGISSUM:kyoto_protocol.

¹⁴ *ibid* [σελ.5]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : Ενεργειακός εφοδιασμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τη Ρωσία

2.1 Ενεργειακή σχέση μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Ρωσίας.

Η εξάρτηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της ενέργειας από άλλα κράτη αποτελεί πραγματικότητα, καθώς μόνο ένας περιορισμένος αριθμός κρατών μελών της είναι σε θέση να παράξει ενέργεια. Η Ρωσία αποτελεί τον κύριο προμηθευτή της, καθώς την τροφοδοτεί με το 25% της ενέργειας που καταναλώνει. Η τόσο στενή σχέση αλληλεξάρτησης των μερών θεωρήθηκε ως ένα μέσο ανάπτυξης διαλόγου και άμβλυνσης των διαφορών. Ωστόσο αποτελεί σημείο τριβής για την Ευρωπαϊκή Ένωση ο τρόπος που αντιμετωπίζει η Ρωσία τις γειτονικές της χώρες με χαρακτηριστικό παράδειγμα την Ουκρανία.

Στην εξίσωση, η οποία εμποδίζει την ανάπτυξη φιλικών σχέσεων μεταξύ των δύο μερών έρχεται να προστεθεί το αντιρωσικό αίσθημα ορισμένων ευρωπαϊκών κρατών και η διάσταση μεταξύ Ευρώπης και Ρωσίας ως προς τα ανθρώπινα δικαιώματα. Βασικός στόχος για την Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν η εξασφάλιση των ενεργειακών πόρων και η εύρεση αξιόπιστων προμηθευτών. Η στάση της Ρωσίας το 2006 με το να διακόψει την παροχή φυσικού αερίου στην Ουκρανία έφερε στο προσκήνιο για την Ευρωπαϊκή Ένωση το ζήτημα της εξασφάλισης των ενεργειακών πόρων. Η συγκεκριμένη κρίση οδήγησε την Ευρωπαϊκή Ένωση στην συνειδητοποίηση ότι πρέπει να εκμεταλλευτεί ενεργειακά κέντρα τα οποία βρίσκονται κοντά της με παράδειγμα την Μέση Ανατολή και την Βόρεια Αφρική. Σε κοινή της δήλωση η Ευρωπαϊκή Ένωση με την Αμερική το 2008 ειπώθηκε ότι θα αναζητηθούν διαφορετικά ενεργειακά κέντρα τόσο στην Κεντρική Ασία όσο και στη Κασπία και θα προωθηθεί η ανάπτυξη πολλαπλών αγωγών¹⁵.

¹⁵ 2008 EU - USA Summit Declaration - European Parliament, τελευταία πρόσβαση 30 Ιουνίου 2023, <https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/122887/Joint%20Statement%202008%20EU-US%20Summit.pdf>.

2.2 Κύριοι ενεργειακοί στόχοι Ευρωπαϊκής Ένωσης και Ρωσίας για το 2030

Παρόλο το γεγονός ότι οι σχέσεις μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Ρωσίας χαρακτηρίζονται για την πολυπλοκότητα τους, και τα δύο μέρη από κοινού έθεσαν ορισμένους στόχους που οφείλουν να υλοποιηθούν μέχρι το 2030. Μεγάλη έμφαση έχει δοθεί στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς έχει αποδειχθεί ότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2030 και έπειτα θα αποτελέσει κομβικό παράγοντα. Για την επιτυχή στροφή προς την ηλεκτρική ενέργεια και από τα δύο μέρη συμφωνήθηκε η ύπαρξη συνεργασίας και ανάπτυξη της τεχνολογίας¹⁶.

Σχετικά με το πετρέλαιο το οποίο έχει στη δεύτερη θέση του εξαγωγού την Ρωσία συμφωνήθηκε ότι είναι απαραίτητη η ανάπτυξη νέων τεχνολογιών που θα οδηγήσουν στην μείωση της κατανάλωσης πετρελαίου αλλά και που θα παρέχει την δυνατότητα εξόρυξης πετρελαίου από σημεία που δεν μπορούν να τα εκμεταλλευτούν ακόμα. Τέλος προβλέπονται αμοιβαίες επενδύσεις στον χώρο του πετρελαίου¹⁷. Στον τομέα κάλυψης των ενεργειακών αναγκών στο φυσικό αέριο, έρευνες έδειξαν ότι μέχρι το 2035 οι ανάγκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα αυξάνονται συνεχώς. Η Ρωσία αποτελεί την μοναδική χώρα που είναι σε θέση να ανταπεξέλθει σε αυτή τη πρόκληση και να προμηθεύσει την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στο συγκεκριμένο πεδίο τέθηκαν ως στόχοι ο εκσυγχρονισμός των μονάδων παραγωγής και διαμονής από την μεριά της Ρωσίας με κύριο σκοπό την μείωση των απωλειών. Συμφωνήθηκε επιπλέον, η προσπάθεια εύρεσης νέων κοιτασμάτων και από τις πλευρές¹⁸.

¹⁶ EU –Russia Cooperation until 2050, τελευταία πρόσβαση 30 Ιουνίου 2023, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fr/SPEECH_13_253.

¹⁷ EU –Russia Cooperation until 2050, τελευταία πρόσβαση 30 Ιουνίου 2023, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fr/SPEECH_13_253.

¹⁸ EU –Russia Cooperation until 2050, τελευταία πρόσβαση 30 Ιουνίου 2023, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fr/SPEECH_13_253.

2.3 Το σχέδιο REPowerEU

Ο πόλεμος μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας οδήγησε την Ευρωπαϊκή Ένωση στο να θελήσει να ανεξαρτητοποιηθεί πλήρως από την Ρωσία. Το σχέδιο REPowerEU για το οποίο ήταν υπεύθυνη η Επιτροπή παρουσίασε πέντε βασικούς άξονες οι οποίοι ήταν και κυρώσεις απέναντι στην Ρωσία αλλά ενίσχυαν και την αυτονομία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ένα από τα πρώτα μέτρα που προτάθηκαν ήταν η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας. Κατά το μέτρο αυτό στόχος ήταν η αύξηση της απόδοσης ενέργειας από το 9% στο 13%.

Ένας ακόμα πυλώνας είναι η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ο οποίος είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με τον επόμενο στόχο, την μείωση κατανάλωσης ορυκτών καυσίμων στη βιομηχανία και τις μεταφορές. Ειδικότερα έχει δοθεί έμφαση στην παραγωγή ηλιακής ενέργειας μέσω ηλιακών στεγών και φωτοβολταϊκών. Η χρήση παράλληλα βιομεθανίου, βιοαερίου και ανανεώσιμου υδρογονάνθρακα αποτελούν μέσα αντικατάστασης των υδρογονανθράκων. Κινητήριος δύναμη της βιομηχανίας θα αποτελέσει πλέον ο πράσινος υδρογόνος¹⁹. Στην πράξη τα συγκεκριμένα μέτρα έφεραν την Ευρωπαϊκή Ένωση περισσότερο κοντά τόσο στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία όσο και στο «Fit for 55». Ήδη η Ευρωπαϊκή Ένωση με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία θέτει τον μακροπρόθεσμο στόχο για την δημιουργία μιας ουδέτερης ενεργειακά Ευρώπης μέχρι το 2050. Βασικός στόχος της είναι η μείωση των εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου κατά 55%²⁰. Τα μέτρα «Fit for 55» είναι συνδεδεμένα με την μείωση της κατανάλωσης φυσικού αερίου κατά 30% μέχρι το 2030 και την εξοικονόμηση ενεργειακών πόρων²¹.

¹⁹ REPowerEU, τελευταία πρόσβαση 29 Ιουνίου 2023, https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/repowereu-affordable-secure-and-sustainable-energy-europe_el.

²⁰ Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, τελευταία πρόσβαση 29 Ιουνίου 2023, https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_el.

²¹ «Fit for 55», τελευταία πρόσβαση 29 Ιουνίου 2023, https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/delivering-european-green-deal_el.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η ενέργεια αποτελεί στρατηγικό τομέα πλέον για την ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς ο τομέας αυτός είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με την οικονομία και την βιομηχανία. Το ενεργειακό ζήτημα αποτελεί μεγάλη πρόκληση και για να το αντιμετωπίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση χρειάζεται τα κράτη μέλη της να ενδιαφερθούν όχι μόνο για εθνικό επίπεδο αλλά σε ευρωπαϊκό. Οι στόχοι που θέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να είναι εναρμονισμένοι με αυτούς που θέτουν τα κράτη σε εθνικό επίπεδο.

Παράλληλα όμως η Ευρωπαϊκή Ένωση για να κατορθώσει να υλοποιήσει τους στόχους που έχει θέσει και να επιτύχει την ασφαλή κάλυψη των ενεργειακών αναγκών οφείλει να υιοθετήσει εναλλακτικούς τρόπους βιώσιμης ανάπτυξης και να αναζητήσει συνεργασίες με άλλα κράτη παραγωγούς ενέργειας από την στιγμή που όσο συνεχίζει ο πόλεμος Ρωσίας - Ουκρανίας η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν σκοπεύει να αποσύρει τις κυρώσεις. Η στρατηγική, ωστόσο, που ακολουθεί τόσο με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία όσο και με το REPowerEU σηματοδοτεί την σταδιακή πράσινη μετάβαση και εξασφάλιση πόρων. Πρόκειται για μια φιλόδοξη πολιτική που πρέπει να υλοποιηθεί μέσα σε ένα περιορισμένο διάστημα χρόνου αλλά με μια προσήλωση στην υλοποίηση των βασικών πυλώνων των προγραμμάτων και με μια συλλογική προσπάθεια από όλα τα κράτη μέλη, τότε η Ευρωπαϊκή Ένωση θα γίνει περισσότερο ανεξάρτητη στον τομέα της ενέργειας.

Βιβλιογραφία

Διαδικτυακές Αναφορές

Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, τελευταία πρόσβαση 29 Ιουνίου 2023, https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_el.

Οι Ιδρυτικές Συνθήκες, τελευταία πρόσβαση 30 Ιουνίου 2023, <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/el/sheet/1/the-first-treaties>.

Πρωτόκολλο του Κιότο - EUR - Lex, τελευταία πρόσβαση 30 Ιουνίου 2023 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=LEGISSUM:kyoto_protocol.

Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης EUR - Lex, τελευταία πρόσβαση 30 Ιουνίου 2023, <https://eur-lex.europa.eu/EL/legal-content/summary/treaty-on-the-functioning-of-the-european-union.html>.

Συνθήκη Ευρατόμ, τελευταία πρόσβαση 30 Ιουνίου 2023, <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/el/in-the-past/the-parliament-and-the-treaties/euratom-treaty>.

EU –Russia Cooperation until 2050, τελευταία πρόσβαση 30 Ιουνίου 2023, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fr/SPEECH_13_253.

«Fit for 55», τελευταία πρόσβαση 29 Ιουνίου 2023, https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/delivering-european-green-deal_el.

Oil Embargo 1973 - 1974, τελευταία πρόσβαση 28 Ιουνίου 2023, <https://history.state.gov/milestones/1969-1976/oil-embargo>.

REPowerEU, τελευταία πρόσβαση 29 Ιουνίου 2023, 2023, https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/repowereu-affordable-secure-and-sustainable-energy-europe_el.

2008 EU - USA Summit Declaration - European Parliament, τελευταία πρόσβαση 30 Ιουνίου 2023, <https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/122887/Joint%20Statement%202008%20EU-US%20Summit.pdf>.

